

az akadémiai intézetek irányításának és ellenőrzésének módszerére.

A Magyar Tudományos Akadémia kutató intézetének szervezési és irányítási módszerét még nem alakították ki **egységesen**. A különböző jellegű intézetek részletproblémái **különbözőek**, mégis ki kell alakítani az elvi szempontokat, amelyek a **kutatóintézetek** vezetésének, irányításának, tudományszervezésének és ellenőrzésének általános irányelveit adják. Ezt szükségessé teszi a sok zavart okozó közigazgatási vagy ipari jellegű szabályok **szomatikus** alkalmazása.

A Magyar Tudományos Akadémia az egész magyar tudományos kutatás irányításáért felelős, ezért ismerni kell, hogy a különböző tudományos területeken milyen kutatóintézetek dolgoznak. Enélkül nem ismerhetjük a kutatások jellegének és feltételeinek országos helyzetét. Evégett el kell készíteni a Magyarországon lévő kutatóintézetek kimutatását azok jellegének és kutatási feltételeinek kiegészítésével. Az országban lévő kutatóintézetek ismerete igen fontos, mert ezek figyelembevételével az akadémiai intézetek fejlesztési terveit reálisan készíthetjük el.

A tudományos kutatóintézetek egyszemélyi vezetője az intézet igazgatója. Az intézet munkájával kapcsolatos feladatokat az intézet osztályvezetőinek bevonásával az intézet igazgatója hajtja végre. Szükség van azonban az intézet vezetőjének egy tanácsadó szervre, amely segítségére van a tudományos és tudományszervezési problémák megoldásában. Ez a testület - Tudományos Tanács - foglalkozik az intézet tudományos tervező munkájával a tudományos kutatások elvi irányításával és egyben felelős az intézetből kikerülő publikációk színvonaláért is. Azokban az intézetekben, ahol kizárólag az intézet dolgozóiból álló tudományos tanács hiányosnak mutatkozik, ki kell egészíteni a szakma legjobb képviselőivel, mint meghívott kültagokkal.

A Tudományos Tanács rendszeres időközönként megbeszéléseket, üléseket tart és állást foglal minden fontosabb tudományszervezési, tudománypolitikai és szakmai problémában. Működésével messzemenő segítséget kell, hogy biztosítson az intézet vezetőjének, aki azonban továbbra is felelős az intézet munkájáért.

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

akadémiai
munkaközt
akadémiai
tud. tanács

A Tudományos Tanács elnöke az intézet vezetője legyen. Tagjai a kutatóintézet osztályvezetői s legjobb kutatói. Mivel a Tudományos Tanács elnöke az intézet vezetője, ezért fokozottabb igényt kell támasztani az intézetvezető személyével szemben. A szakmai felkészültség, helyes ideológiai állásfoglalás mellett szükséges, hogy a Tudományos Tanács vezetésére is alkalmas legyen. Abban az esetben, ha a Tudományos Tanács vezetésére az intézetben megfelelő személy nincs, akkor a tudományág akadémikusai közül kell megválasztani erre a munkakörre.

Az akadémiai intézet az Akadémia illetékes tudományos osztályához tartozzék. A megfelelő osztálynak elsősorban azon a főbizottságon keresztül kell kapcsolódnia az intézethez, amely a kutatóintézet munkaterületével foglalkozik. Helyes lenne, ha a főbizottságnak tagja lenne az intézet vezetője. A főbizottságnak elsősorban az intézet terveit, tágabb tudományos célkitűzéseit kell ismernie. Ezzel az intézet számára profilján túlmenően szélesebb látókörben is segítséget tud nyújtani a főbizottság.

Az osztályvezetőségnek a bizottságokon keresztül kell tudomást szerezni és tájékozódni az osztályhoz tartozó kutatóintézetek munkájáról. Szükséges, hogy az intézetek tudományos tanácsainak munkáját az osztályvezetőségi ülésen évenként legalább egyszer értékeljék. Gondot kell fordítani arra, hogy az osztályvezetőség tagjai a főbizottságok tagjai ne foglalkozzanak több alkalommal ugyanazzal az intézetnek problémájával egyszer mint bizottsági, máskor mint osztályvezetőségi tagok.

Az osztály apparátusának is behatóan kell foglalkoznia a hozzátartozó kutatóintézetekkel. Feltétlenül szükséges, hogy minden kutatóintézetnek előléánya legyen az osztály hivatali apparátusában, aki az adminisztratív ügyek intézésével foglalkozik. A megbízott előadó az a személy legyen, akinek munkaterületéhez legközelebb esik az intézet kutatási munkája.

Az intézetek munkájának ellenőrzéséért, beszámolójának megvitatásáért közvetlenül az osztályvezetőség felelős.

Barankó István